

Sygn. akt VIII C 743/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Tomasz Kalsztein

Protokolant st. sekr. sąd. Dorota Piasek

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2020 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko A. W.

o zapłatę

1. oddala powództwo;
2. nakazuje pobrać od powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 628,73 zł (sześćset dwadzieścia osiem złotych siedemdziesiąt trzy złote) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;
3. przyznaje i nakazuje wypłacić z funduszy Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz biegłego L. T. kwotę 274,98 zł (dwieście siedemdziesiąt cztery złote dziewięćdziesiąt osiem groszy) z zaliczki uiszczonej dniu 24 grudnia 2019 roku zaksięgowanej pod pozycją 500056136250 tytułem wynagrodzenia za wydanie ustnej uzupełniającej opinii;
4. nakazuje pobrać od powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. z zaliczki uiszczonej w dniu 24 grudnia 2019 roku zaksięgowanej pod pozycją 500056136250 na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 25,02 zł (dwadzieścia pięć złotych dwa grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;
5. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz pozwanej A. W. kwotę 65 zł (sześćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 743/18

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. W. kwoty 2.564,87 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 11 sierpnia 2016 r. miało miejsce zdarzenie drogowe z udziałem pojazdów marki V (...), którym kierowała pozwana, oraz M. (...). Na podstawie umowy ubezpieczenia obowiązującej w dniu zdarzenia powód uznał swoją odpowiedzialności i wypłacił pozwanej kwotę 7.572,14 zł. Jako podstawę do żądania zapłaty regresu w wysokości 2.564,87 zł powód wskazał pismo windykacyjne z dnia 22 września 2016r. Powód oparł swoje roszczenie na przepisach art. 405 w zw. z art. 410 k.c.

(pozew k.4-5v)

W dniu 13 listopada 2018 r. Sąd wydał w sprawie wyrok zaoczny uwzględniający żądanie pozwu, od którego pozwana wniosła sprzeciw, domagając się oddalenia powództwa w całości jako nieudowodnionego. W uzasadnieniu pozwana wskazała, że powód nie wskazał prawidłowej podstawy swojego roszczenia ani nie przedstawił żadnych dowodów na jego poparcie. Pozwana podniosła, iż w dniu 11 sierpnia 2016 r. doszło do wypadku komunikacyjnego. Pozwana kierująca pojazdem marki V. (...) nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu, na skutek czego doszło do zderzenia z pojazdem marki M. (...), należącym do M. B.. Pozwana na skutek przedmiotowego zdarzenia doznała uszczerbku. W dacie zdarzenia pozwana miała zawartą umowę ubezpieczenia OC oraz AC posiadaczy pojazdów mechanicznych nr (...). Powód dokonał kalkulacji naprawy nr (...).02 i podjął decyzję o przyznaniu pozwanej odszkodowania z tytułu polisy AC w łącznej wysokości 7.572,14 zł.

Pozwana po otrzymaniu kalkulacji zgłosiła roszczenie dotyczące nieuwzględnienia w kalkulacji części w postaci listwy ochronnej lewej zderzaka przedniego i wspornika zewnętrznego lewego zderzaka przedniego oraz roszczenie dotyczące błędnego przypisania (niezgodnie z technologią naprawy) dla uwzględnionej w pierwszym kosztorysie uszkodzonej maski silnika typu operacji (naprawa zamiast wymiany). Powód przychylił się do prośby pozwanej i w dniu 13 września 2016r. ponownie dokonał oględzin, po czym sporządził drugą kalkulację, która uwzględniła części w postaci listwy ochronnej lewej zderzaka przedniego oraz wspornika zewnętrznego lewego zderzaka przedniego, jednakże nie zwierała uwzględnionych w pierwszej kalkulacji uszkodzonych elementów pojazdu w postaci błotnika przedniego lewego, nadkola przedniego lewego, wspornika lusterka zewnętrznego lewego, maski silnika.

Pozwana podniosła, iż przedmiotowe powództwo jest bezzasadne, gdyż pismo windykacyjne z dnia 22 września 2016 roku nie ma podstawy, a druga sporządzona kalkulacja nie uwzględniała uszkodzonych elementów pojazdu mających ścisły związek ze szkodą.

(wyrok zaoczny k.64, sprzeciw k.67-67v)

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał powództwo w całości. Wskazał, iż w dniu 15 września 2016r. powód wypłacił pozwanej odszkodowanie w wysokości 7.572,14 zł, jednakże po dokonaniu drugich oględzin pojazdu zmieniła się wycena szkody na kwotę 5.890,91 zł, która została pomniejszona o franszyzę redukcyjną -15%, min. 600 zł. Wobec powyższego wysokość należnego odszkodowania wynosiła 5.007,27 zł, zaś wypłacona przez powoda różnica kwoty odszkodowania w wysokości 2.564,87 zł stała się dla pozwanej świadczeniem nienależnym, które to z mocy prawa podlega zwrotowi.

(pismo procesowe k. 101-102)

Na rozprawie w dniu 10 marca 2020 roku pełnomocnik powoda nie stawił się. Pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa.

(protokół rozprawy k. 207-208)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 sierpnia 2016 r. pozwana A. W., kierująca pojazdem marki V. (...), na skrzyżowaniu ul. (...) i ul. (...) w Ł. nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu, na skutek czego doszło do zderzenia z pojazdem marki M. (...) należącym do M. B.. W wyniku przedmiotowego wypadku pojazd należący do pozwanej uległ uszkodzeniu.

Pozwana posiadała ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej oraz posiadaczy pojazdów mechanicznych potwierdzone polisą nr (...) oraz AC w powodowym Towarzystwie (...).

(okoliczności bezsporne, kserokopia polisy nr (...) k.8-8v)

Pozwana A. W. zgłosiła szkodę ubezpieczycielowi sprawcy, który wdrożył postępowanie likwidacyjne.

Decyzją z dnia 8 września 2016 roku powód poinformował pozwaną o przyznaniu odszkodowania z tytułu ubezpieczenia AC w łącznej kwocie 7.572,14 zł. Kwota odszkodowania została ustalona w oparciu o wycenę kosztów naprawy (8.908,04zł) pomniejszoną o franszyzę redukcyjną 15% min.600 zł (1.336,26 zł). Powód wypłacił pozwanej powyższą kwotę tytułem odszkodowania.

Kalkulacja naprawy z dnia 30 sierpnia 2016 roku nie uwzględniała następujących części w postaci listwy ochronnej lewej zderzaka przedniego oraz wspornika zewnętrznego lewego zderzaka przedniego, wobec czego na wniosek pozwanej w dniu 13 września 2016 roku dokonano drugich oględzin pojazdu pozwanej.

W drugiej kalkulacji naprawy uwzględniono części w postaci listwy ochronnej lewej zderzaka przedniego oraz wspornika zewnętrznego lewego zderzaka przedniego, jednakże nie zawierała uwzględnionych w pierwszej kalkulacji uszkodzonych elementów pojazdu w postaci błotnika przedniego lewego, nadkola przedniego lewego, wspornika lusterka zewnętrznego lewego, maski silnika. Na podstawie drugiej kalkulacji koszty naprawy przedmiotowego pojazdu ustalono na kwotę 5.890,91 zł.

Pismem z dnia 22 września 2016 roku powód poinformował pozwaną, iż po dokonaniu drugich oględzin zmianie uległa wycena szkody na kwotę 5.890,91 zł, którą należało pomniejszyć o franszyzę redukcyjną -15% min. 600 zł, wobec czego wysokość należnego odszkodowania wynosiła 5.007,27 zł. Jednocześnie wezwał pozwaną do zwrotu wypłaconej różnicy kwoty odszkodowania w wysokości 2.564,87 zł jako świadczenia nienależnego w terminie 14 dni od otrzymania wezwania.

Pismem z dnia 21 października 2016 roku powód ponownie wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 2.564,87 zł.

(kserokopia decyzji k. 10-10v, potwierdzenie przelewu k.11, kserokopia zgłoszenia szkody k. 14-17, kalkulacja naprawy z dnia 30 sierpnia 2016r. k. 18-20, kserokopia pisma windykacyjnego k.12, kserokopia wezwania k.13-13v, protokoły szkody w pojeździe k.69-70v, kalkulacja naprawy z dnia 15 września 2016 r. k.103-104v)

Wysokość odszkodowania należnego pozwanej za szkodę w pojeździe marki V. (...) powstałej na skutek wypadku z dnia 11 sierpnia 2016 roku wynosi 9.506,03 zł brutto pomniejszone o 15% z tytułu franszyzy redukcyjnej. Dalsze pomniejszanie wypłaconej kwoty tytułem odszkodowania (7.572,14 zł) na kwotę 5.890,91 zł jest bezzasadne.

(pisemna opinia biegłego sądowego wraz z załącznikami k. 114-122, pisemna uzupełniająca opinia biegłego sądowego z załącznikami k. 136-142, pisemna opinia uzupełniająca k.187-188, ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego - protokół rozprawy z dnia 10 marca 2020 roku k.207-208)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Za podstawę ustalenia stanu faktycznego Sąd przyjął ponadto dowód z opinii biegłego sądowego L. T.. Oceniając opinię biegłego Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków, opinia ta była bowiem rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie. Wydając opinię biegły oparł się na zgromadzonym w aktach sprawy materiale dowodowym, w tym na dokumentacji sporządzonej w toku procesu likwidacji szkody oraz zdjęciach uszkodzeń pojazdu marki V. (...). W pierwotnej pisemnej opinii biegły wyjaśnił, iż kwota wypłaconego przez powoda odszkodowania nie koresponduje z dokonanyymi przez niego wycenami. Nadto zaznaczył, iż w aktach szkody złożonych przez powoda brak dokumentacji oraz zdjęć uszkodzeń dotyczących pojazdu marki M. (...) należącego do M. B., wobec czego nie można dokonać ewentualnej rekonstrukcji zdarzenia. W pisemnej opinii uzupełniającej, odnosząc się do kwestii podniesionych przez pełnomocnika powoda, biegły wyjaśnił, iż nie jest możliwe wykonanie korelacji uszkodzeń pojazdów marki V. (...) oraz M. (...), gdyż powód nie przedstawił dokumentacji dotyczącej uszkodzeń pojazdu marki M. (...). Nadto wskazał, iż koszt naprawy samochodu pozwanej przy uwzględnieniu stawki za roboczogodzinę w wysokości 65 zł netto wynosi 9.062,62 zł brutto. W ustnej opinii uzupełniającej biegły potwierdził wcześniejsze opinie w sprawie. Nadto biegły wyjaśnił, iż wskazywał na konieczność lakierowania maski silnika i koszty te zostały uwzględnione przy dokonywaniu kalkulacji

naprawy- ze zdjęć dołączonych do akt sprawy nie wynikało bowiem by maska silnika była przełamana czy pęknięta. W przypadku gdyby maska silnika była rzeczywiście przełamana bądź pęknięta, element ten powinien być uwzględniony i wymieniony i wówczas wysokość kosztów naprawy uległaby zwiększeniu. Biegły podkreślił także, że naprawa przedmiotowego pojazdu przy przyjęciu stawki za robociznogodzinę w wysokości 65 zł nie jest możliwa, gdyż stawka ta stanowi stawkę kosztorysową i jest nierealna.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie strona powodowa twierdziła, że kwota w wysokości 2.564,87 zł, stanowiąca różnicę między należną pozwaną kwotą z tytułu odszkodowania a wypłaconą z tego tytułu kwotą, była nienależna.

Stosownie do art. 405 k.c., kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Jak stanowi art. 410 § 1 k.c., przepisy artykułów poprzedzających stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia (art. 410 § 2 k.c.). Podstawą do wypłaty świadczenia w postaci odszkodowania z tytułu czynów niedozwolonych są generalnie przepisy kodeksu cywilnego, a zatem o nienależności świadczenia wypłaconego z zastrzeżeniem zwrotu można mówić tylko wówczas, gdyby uiszczono zostały na rzecz podmiotu nieuprawnionego (co w sprawie nie ma miejsca) lub w wygórowanej wysokości (co jest istotą sporu). Konieczne jest zatem ustalenie, czy kwota wypłacona pozwaną była adekwatna do poniesionej przez nią szkody w pojeździe.

Na gruncie niniejszej sprawy bezspornym było, iż powód wypłacił pozwaną kwotę 7.572,14 zł tytułem odszkodowania, na podstawie dokonanej kalkulacji naprawy, która nie uwzględniała części w postaci listwy ochronnej lewej zderzaka przedniego oraz wspornika zewnętrznego lewego zderzaka przedniego. Poza sporem pozostawało także, że dokonano drugiej kalkulacji naprawy, która uwzględniała części pominięte w pierwszej kalkulacji, jednakże pominięto w niej części w postaci błotnika przedniego lewego, nadkola przedniego lewego, wspornika lusterka zewnętrznego lewego, maski silnika, które to elementy zostały uwzględnione w kalkulacji pierwotnej. Zgodnie z drugą kalkulacją wycena szkody uległa zmniejszeniu i wynosiła 5.890,91 zł, którą to kwotę należało pomniejszyć o franszyzę redukcyjną 15%. Niemniej jednak powód nie udowodnił, że świadczenie stanowiące różnicę wypłaconej kwoty a wysokością ustalonego w oparciu o drugą kalkulację odszkodowania tj. 2.564,87 zł było nienależne. Nie przedstawił bowiem żadnych przekonujących dowodów na poparcie swojego stanowiska. W tym miejscu należy odnieść się do kserokopii pisma windykacyjnego z dnia 22 września 2016 r., które to powód wskazał jako podstawę żądania zwrotu dochodzonej kwoty. Oceniając przedmiotowe pismo, Sąd miał na uwadze, że stanowić może ono co najwyżej dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., a zatem może co najwyżej stanowić dowód, że osoba, która podpisała pismo, złożyła oświadczenie o wskazanej w nim treści. Nie może ono natomiast zastępować dowodu z opinii biegłego. Pismo to w żaden sposób nie potwierdzało zatem, że uszkodzenia w pojeździe pozwaną nie uwzględnione w drugiej kalkulacji powstały w innych okolicznościach aniżeli przedmiotowe zdarzenie komunikacyjne.

Wskazać należy, iż biegły w swojej opinii ustalił koszty naprawy przedmiotowego pojazdu marki V. (...) na kwotę 9.506,03 zł brutto pomniejszone o 15% z tytułu franszyzy redukcyjnej. Kwota ta znacznie przekracza wysokość pierwotnie ustalonego i wypłaconego pozwaną odszkodowania. W świetle tego dowodu tym bardziej nie było podstaw, by przyjąć, że powód spełnił świadczenie nienależne.

Przypomnienia wymaga, iż podstawową funkcją odszkodowania jest kompensacja, co oznacza, iż odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Cel ten realizuje naprawienie szkody uwzględniające indywidualną sytuację poszkodowanego. Wysokość odszkodowania powinna ściśle odpowiadać rozmiarom wyrządzonej szkody. Należne powodowi odszkodowanie powinno być ustalone według zasad art. 363§3 kc w zw. z art. 361§2 kc, co oznacza, że jego wysokość ma odpowiadać kosztom przywrócenia

pojazdu do stanu sprzed wypadku. Gdy więc naprawa pojazdu przywróci mu wartość sprzed wypadku, odszkodowanie powinno odpowiadać kosztom takiej właśnie naprawy ustalonym przez biegłego rzeczoznawcę (tak: wyrok SA w Katowicach z dnia 29.09.2015r., I ACa 395/15, LEX nr 1842329). Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego, zawarte w wyroku z dnia 12 kwietnia 2012r. (III CZP 80/11), zgodnie z którym „zakład ubezpieczeń zobowiązany jest, na żądanie poszkodowanego, do wypłaty, w ramach odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów, służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi“. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 r. (sygn. akt I CKN 1466/99, OSNC 2003, nr 5, poz. 64) stwierdzono zarazem, że co do zasady nabywający autoryzowane części potrzebne do naprawy uszkodzonego w wypadku pojazdu, nie ma obowiązku poszukiwać sprzedawcy, oferującego je najtaniej.

Przekładając powyższe na kanwę niniejszego postępowania, kwota przyznana pozwanej przez stronę powodową w toku postępowania likwidacyjnego, w świetle opinii biegłego jawi się jako zaniżona, co wskazuje, że zakład ubezpieczeń, likwidujący szkodę, nie trafnie określił rozmiar i wartość szkody.

W rozpoznawanej sprawie, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 6 k.c., powód winien był wykazać, że spełnił świadczenie, do którego nie był w ogóle zobowiązany. Oznaczało to, że to nie pozwana zobowiązana była dowodzić, że poniosła szkodę, za którą odpowiedzialność ponosi ubezpieczyciel, ale to powód miał obowiązek wykazać, że wypłacił pozwanej odszkodowanie, choć szkoda nie powstała w opisywanych przez poszkodowanego okolicznościach. Zgodnie ze stanowiskiem, jakie Sąd Najwyższy przedstawił w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (w sprawie I CKU 45/96, OSNC 1997/ 6-7/ 76), zadaniem Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Podkreślić należy, że strona powodowa dwukrotnie wносиła, by biegły dokonał korelacji uszkodzeń pojazdów marki V. (...) oraz M. (...) oraz szczegółowo wykazał, które uszkodzenia pojazdu należącego do pozwanej powstały na skutek przedmiotowego wypadku komunikacyjnego, jednocześnie zobowiązując się do dostarczenia dokumentacji niezbędnej do wydania przez biegłego opinii uzupełniającej w tym zakresie. Pomimo, iż zarządzeniem z dnia 19 września 2019 roku Sąd udzielił mu dodatkowego terminu na złożenie niezbędnych dokumentów, powód nie złożył powyższych dokumentów. Podkreślić jednak należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionemu uniemożliwieniu wykazania jej praw.

W tych okolicznościach, wobec nieudowodnienia roszczenia, powództwo należało oddalić.

Na podstawie art. 288 k.p.c., art. 89 i nast. ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2018, poz. 300) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. 2013, poz. 518) Sąd przyznał biegłemu sądowemu L. T. kwotę 274,98 zł tytułem wynagrodzenia za wydanie ustnej opinii uzupełniającej i stawiennictwo na rozprawie.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz 1025 ze zm.). Sąd nakazał pobrać od powoda z zaliczki uiszczony przez powoda w dniu 24 grudnia 2019 roku na rzecz Skarbu Państwa kwotę 25,02 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Powód jako przegrywający spór obowiązany jest zwrócić stronie pozwanej koszty niezbędne do celowego dochodzenia swych praw celowej obrony, na które składa się kwota 65 zł tytułem opłaty od sprzeciwu od wyroku zaocznego.